

Bryssel den 4 juni 2026
(OR. en)

10101/26

ENER 311
TELECOM 291
CYBER 269
MI 583
COMPET 667

FÖLJENOT

---

från: Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av
Martine DEPREZ, direktör

inkom den: 3 juni 2026

till: Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd

---

Komm. dok. nr: COM(2026) 501 final

Ärende: MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL
EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA
OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN
Strategisk färdplan för digitalisering och AI inom energisektorn

---

För delegationerna bifogas dokument – COM(2026) 501 final.

Bilaga: COM(2026) 501 final

Bryssel den 3.6.2026
COM(2026) 501 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

Strategisk färdplan för digitalisering och AI inom energisektorn

1. Inledning

Digitaliseringen omformar våra liv, och energisektorn är inget undantag. Mario Draghis rapport om EU:s framtida konkurrenskraft¹ underströk att Europeiska unionen måste utnyttja den ”digitala revolutionen” och kraftfullt investera i artificiell intelligens (AI) och datainfrastruktur för att skydda sin konkurrenskraft och leda omställningen till ren energi.

Höga energipriser i EU, som förvärrats av den eskalerande krisen med fossila bränslen, och det tryck som dessa båda faktorer innebär för såväl industriell konkurrenskraft som för hushåll, gör den digitala omvandlingen av energisystemet mer akut än någonsin. Konflikten i Mellanöstern har lett till volatila prisökningar, vilket har visat bräckligheten i EU:s beroende av global import.

Sann teknisk suveränitet ligger i ett digitaliserat, sammanlänkat energisystem som ökar elektrifieringen och integrationen av ren energi. Digitala lösningar kan ge konsumenterna större kontroll över när de använder el, eftersom de får möjlighet att styra om förbrukningen till timmar då elpriset är lägre och på så vis sänka sina kostnader. När det gäller industrin kan digitaliseringen minska energikostnaderna, öka effektiviteten, optimera produktionsprocesserna samt göra det lättare för aktörerna att reagera på prissignaler och delta på flexibilitetsmarknaderna. När flexibilitet tillämpas i många enheter, byggnader och industriprocesser kan den samlade verkan minska efterfrågan under perioder med högt tryck, begränsa behovet av dyr fossilbaserad produktion och sänka kostnaderna i hela systemet. Samtidigt kan digitala verktyg och AI bidra till att nätoperatörer, kraftverk, lagringsanläggningar och industrianläggningar fungerar effektivare och mer förutsägbart. Resultatet blir en mer konkurrenskraftig industri, lägre räkningar för hushållen och ett sammantaget mer motståndskraftigt och överkomligt energisystem².

Behovet av en ökning av datorkapaciteten kommer att leda till en påföljande ökning av energibehovet för digitalisering. I synnerhet AI och datacentraler driver upp efterfrågan på energi³, vilket potentiellt kan få konsekvenser för utfasningen av fossila bränslen, priser och tillgång till nät för alla konsumenter. Detta går hand i hand med ett ökat tryck på vattenresurserna, som EU:s strategi för vattenresiliens tar upp⁴. Vissa medlemsstater och tredjeländer står redan inför dessa utmaningar. Om de inte hanteras på EU-nivå nu kan dessa utmaningar växa avsevärt och bli svårare att lösa under kommande år, eftersom sektorns energiförbrukning förväntas öka ytterligare. Det är därför viktigt att se till att digitaliseringen varken påverkar andra konsumenter eller kommissionens agenda för elektrifiering negativt, utan i stället hanteras på ett sätt som möjliggör systemintegration och begränsar inverkan på energisystemet.

Ett hållbart digitaliserat energisystem i EU som utnyttjar den digitala teknikens potential är därför inte längre bara en möjlighet, utan en nödvändighet. Men det kommer inte att uppstå av sig självt: det kommer att krävas smarta nät, smarta mätare och ett sömlöst datautbyte i hela energisystemet. Digitaliseringen kommer inte heller att stärka EU per automatik. För att stärka

---

¹ [The future of European competitiveness: A Competitiveness Strategy for Europe, M. Draghi, 2024.](#)

² Digitaliseringen skulle kunna innebära direkta besparingar på över 71 miljarder euro om året för konsumenter och över 300 miljarder euro i större systemfördelar (*2030 Demand-side flexibility – Quantification of benefits in the EU*, en studie om flexibilitet på efterfrågesidan och kvantifiering av fördelarna i EU som genomförts av smartEn och DNV). Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer) anger att svenska hushåll som använder el som värmekälla kan spara upp till 40 % genom flexibilitet på efterfrågesidan, medan Internationella energiorganet (IEA) uppskattar att befintliga AI-tillämpningar för drift och underhåll av kraftverk kan generera 95 miljarder euro i årliga besparingar globalt fram till 2035 (*IEA – Energy and AI, World Energy Outlook Special Report, 2025*).

³ IEA uppskattar att datacentraler i avancerade ekonomier kommer att stå för mer än 20 % av efterfrågan på el fram till 2030: [IEA – Energy and AI, World Energy Outlook Special Report, 2025.](#)

⁴ [Strategin för vattenresiliens.](#)

EU:s konkurrenskraft och strategiska oberoende måste EU behålla kontrollen över de digitala lösningar, AI-modeller och algoritmer som dess energisystem i allt högre grad är beroende av. Globala aktörer vidtar redan beslutsamma åtgärder i denna riktning⁵. Om EU vill leda den globala omställningen till ren energi måste en ambitiös färdplan tas fram på detta område.

I denna strategiska färdplan fastställs åtgärder för ett digitaliserat energisystem i EU där AI ska stödja leveransen av säker, ren och konkurrenskraftig energi för alla konsumenter. Den bygger på de politiska prioriteringarna i handlingsplanen för AI-kontinenten⁶, strategin för AI-tillämpningar⁷, AI-byråns arbete och EU:s handlingsplan för digitalisering av energisystemet från 2022 för att dra nytta av de fördelar som digitala lösningar kan innebära för EU:s energisektor. Den kompletterar EU-rättsakten om moln och AI-utveckling, vilken kommer att skapa rätt förutsättningar för EU att uppmuntra omfattande investeringar i moln- och kantkapacitet.

De åtgärder som fastställs i denna strategiska färdplan kommer senast 2030 att bidra till en hållbar tillväxt inom den digitala sektorn i EU, med positiva effekter för alla energikonsumenter. Gränsöverskridande utbyte och sammanslagning av energidata kommer också att bidra till att ge EU en plats på den internationella AI-arenan, genom att möjliggöra grundläggande AI-modeller som respekterar EU:s dataregler och värden.

Denna strategiska färdplan är uppbyggd kring tre pelare: Pelare I handlar om en hållbar integrering av datacentraler i energisystemet. I pelare II fastställs åtgärder för att införa digitala lösningar och AI-lösningar i hela energisystemet. I pelare III behandlas den ram för dataförvaltning som krävs för att möjliggöra smarta energitjänster och AI i stor skala. Dessa kompletteras av ett övergripande avsnitt om förtroende, cybersäkerhet och åtgärder mot hybridhot, kompetens och internationellt samarbete, och ett avslutande avsnitt som beskriver hur genomförandet kommer att övervakas och ses över.

2. Pelare I – Energi för AI

I pelare I identifieras särskilda åtgärder som säkerställer en hållbar integrering av datacentraler i energisystemet som främjar försörjningstrygghet, konkurrenskraft och målen för ren energi.

Datacentraler är avgörande för EU:s konkurrenskraft och digitala suveränitet och tillhandahåller den datorkapacitet som ligger till grund för de flesta digitala tjänster. De kan också främja lokala ekonomier och stärka integrerade digitala värdekedjor i hela EU. EU strävar efter att tredubbla sin datacentralkapacitet på 5–7 års sikt så att den tillgodoser unionens behov.

Dessa möjligheter medför utmaningar. Datacentraler står för närvarande för omkring 2,5 % av EU:s elförbrukning, och efterfrågan från dem förväntas öka avsevärt eftersom deras installerade kapacitet förväntas öka från cirka 12 GW år 2025 till cirka 28 GW år 2030⁸. Den nuvarande efterfrågan är geografiskt koncentrerad till ett begränsat antal hotspot-områden⁹. Förfrågningarna om anslutning ökar dock kraftigt och enskilda anläggningar kräver en kapacitet i paritet med de stora industrireläggningarna. Denna ytterligare efterfrågan kommer att förstärka den bredare efterfrågeökning som drivs på av elektrifieringen av ekonomin. Denna

---

⁵ I Förenta staterna innebär AI-strategin ([U.S. Department of Energy. Artificial Intelligence Strategy, oktober 2025](#)) och *Genesis Mission* ([Vita huset: Launching the Genesis mission](#)) att AI är en strategisk tillgång för energisektorn. I Kinas nationella plan för integration av AI och energi ([Kinas statsrådsplan för integrering av AI och energi](#) och [Forbes China's new AI Strategy explained](#)) fastställs en samordnad strategi för att integrera AI i hela energisystemet.

⁶ [Handlingsplan för AI-kontinenten](#), COM(2025) 165.

⁷ [Strategi för AI-tillämpningar](#), COM(2025) 723 final.

⁸ Undersökning: *Cloud and AI*: Technopolis, Wavestone, Timelex, STL Partners, OpenForum Europe, KAPA Research (2025).

⁹ Särskilt runt Dublin, Frankfurt, Amsterdam och Paris, men även i Spanien, Italien, Belgien, Polen och Norden.

utveckling skulle, om den inte hanteras proaktivt, kunna undergräva energiförsörjningens säkerhet och hållbarhet, förvärpa överbelastningen i näten och driva upp elpriserna, särskilt med tanke på datacentralernas möjlighet att konkurrera med andra energikonsumenter för att få tillgång till energi. I vissa regioner kan omfattningen och takten på den beräknade tillväxtökningen också kräva kompletterande strategier för energiförsörjning och systemintegration, tillsammans med snabb nätförstärkning, som produktion på plats, samlokaliserad produktion eller ”innanför mätaren”-produktion, vilka i allt högre grad används för storskaliga datacentralcampus i andra regioner globalt.

Att integrera datacentraler i energisystemet kräver effektiv förvaltning av nätanslutningar, samordnad planering och drift av nät, flexibilitet på efterfrågesidan och en hållbar energiförsörjning, till exempel genom ren samlokaliserad produktion i närheten av datacentraler som bidrar till systemintegration och trygg energiförsörjning. Nätoperatörer behöver i god tid få information om utvecklingen av datacentraler för att på ett effektivt sätt kunna planera nätinvesteringar och hantera anslutningar. Den digitala sektorn är ansvarig för att säkerställa en hållbar integrering i energisystemet. Dessutom måste vattenrelaterade utmaningar hanteras för att fullt ut beakta konsekvenserna av kopplingen mellan vatten och energi. Den kommande digitala handlingsplanen för vattensektorn förväntas stödja och komplettera utvecklingen av en hållbar integration av datacentraler.

Datacentraler omvandlar el till intelligens som gynnar hela ekonomin och samhället, och de har potential att växa i aldrig tidigare skådad omfattning de kommande åren. Även om datacentralernas energibehov saknar motstycke, står de inför samma utmaningar gällande nåttillgång och flexibilitet i rätt tid som andra nätanvändare. För att EU fullt ut ska kunna dra nytta av moln- och AI-potential krävs **snabb elförsörjning och nåttillgång för datacentraler**. Nya initiativ från kommissionen¹⁰ tillhandahåller en verktygslåda med vars hjälp medlemsstater, tillsynsmyndigheter och systemansvariga kan åtgärda de mest akuta behoven i samband med nåttillgång, nätutveckling och effektiv användning av nät, med utgångspunkt i den befintliga rättsliga ramen¹¹.

Förseningar i utvecklingen av nätverk ses som en huvudorsak bakom **köer för nätanslutning** för stora nätanvändare som datacentraler. Kommissionen lade fram bestämmelser för att påskynda processen för tillståndsgivning inom ramen för det europeiska kraftnätspaketet och uppmanar tillsynsmyndigheter och systemansvariga att tidigt involvera berörda parter i sin nätplanering för att underlätta föregripande investeringar.

För att ta itu med det hinder som **ineffektiv användning av nät** innebär bör tillsynsmyndigheterna säkerställa att rätta incitament finns på plats för systemansvariga och systemanvändare samt att nätavgifterna utformas effektivt och ger flexibilitet på ett sätt som återspeglar kostnaderna för respektive användargrupp. Det kommande lagförslaget om att framtidssäkra elräkningarna i EU kommer att klargöra dessa principer före sommaren.

Dessutom bör nationella tillsynsmyndigheter skapa ett ramavtal för **flexibla anslutningsavtal**. Om flexibla anslutningsavtal är nödvändiga eller fördelaktiga för energisystemet kan datacentraler vara goda alternativ. De kan också delta i marknadsmekanismer som ger

---

¹⁰ Kommissionens tillkännagivande – *Vägledning om effektiva och snabba nätanslutningar* (C/2025/8473), kommissionens tillkännagivande om riktlinjer för framtidssäkrade nätavgifter för att uppnå lägre energisystemkostnader (C/2025/8574), kommissionens tillkännagivande om vägledning om förutseende investeringar för utveckling av framtidsinriktade elnät (C/2025/3291).

¹¹ Särskilt bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el och i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el.

ersättning för flexibilitet, såsom balansmarknaden eller marknaden för anknutna tjänster, och marknader för hantering av överbelastning när de uppfyller de tekniska villkoren.

Slutligen kan **förfaranden för nätanslutning** bli effektivare genom att först till kvarn-principen överges och starkare inriktning på mognad och framsteg i projektutvecklingen väljs för att säkerställa att spekulativa projekt inte blockerar nättillgång. Den unionsomfattande portalen för nätens värdkapacitet Capacitypedia¹² bör hjälpa datacentraler att ansöka om anslutning i områden med tillräcklig eller planerad nätutveckling. Kommissionen har åtagit sig att fortsätta att underlätta genomförandet av den relevanta vägledningen för att säkerställa snabb nättillgång för alla användare.

För att påskynda en hållbar integrering av datacentraler i energisystemet är en EU-omfattande samordning nödvändig. Ett initiativ som leds av kommissionen kan utveckla en reproducerbar modell för avtal mellan offentliga myndigheter, datacentraloperatörer och energiaktörer för att stödja nätintegration, ren energiförsörjning, flexibilitet och förbättrad energiprestanda samt skydda vatten- och miljöresurser. Modellen kommer också att underlätta genomförandet av de horisontella åtgärder för hållbar nättillgång som nämns ovan, med full hänsyn till datacentralernas särdrag. För att vägleda åtgärderna kommer kommissionen också att förbättra evidensbasen för datacentralernas energianvändning genom ett långsiktigt bedömnings- och övervakningsverktyg för EU som bygger på rapporteringen om energieffektivitetsdirektivet, EU-statistik¹³ och samarbete med IEA. Detta kommer att komplettera och underlätta genomförandet av regelverket, inbegripet det europeiska kraftnätspaketet.

Flaggskeppsåtgärd 1: En modell för trepartsavtal för hållbar integrering av datacentraler i energisystemet för att införa lokala avtal mellan datacentraloperatörer, berörda parter inom energisektorn och offentliga myndigheter. Modellen skulle kunna innehålla åtgärder för att förbättra tillhandahållandet av information för bättre nätplanering, ha bättre beslutsunderlag för optimal placering av datacentralprojekt, öka insynen i begäranden om nätanslutning (inbegripet regeln om att outnyttjad bokning går förlorad för att undvika bokning av köer på spekulation), förbättra användningen av energiköpsavtal¹⁴ och tillhandahålla ytterligare produktion av ren energi, tillhandahålla lösningar för flexibilitet för datacentraler (genom marknadsbaserade styrmedel och utnyttjande av den gällande rättsliga ramen), stötta återvinning och användning av spillvärme och förbättra energiprestandan samt utnyttja flexibla anslutningsavtal för att få tillgång till näten vid behov. Modellen kan därefter anpassas och testas i medlemsstater och regioner. Vattenrelaterade frågor kommer att behandlas i linje med utvecklingen av EU:s värderingssystem för datacentraler.

Tidsplan: En avsiktsförklaring där berörda parter inom industrin visar sin vilja att samarbeta inom ramen för ett trepartsavtal, och där nyckelområden för åtgärder fastställs, kommer att antas i enlighet med denna strategiska färdplan. Modellen för trepartsavtalet kommer att offentliggöras och förespråkas under andra halvåret 2026. Dessutom, och om nödvändigt, kommer kommissionen att överväga att lägga fram ett lagstiftningsförslag för att säkerställa en hållbar integrering av datacentraler i EU:s energisystem.

Förväntade effekter: Förbättrad samordning mellan offentliga myndigheter, datacentraloperatörer, elsystemoperatörer och andra berörda parter, snabbare och mer hållbar nätintegration för datacentraler, ökad användning av lösningar baserade på ren energi och

¹² [Capacitypedia: "Pan-EU Overview on Grid Hosting Capacity Information"](#).

¹³ EU-statistik, inbegripet uppgifter om energiförbrukningen i datacentraler, samlas in i enlighet med bestämmelserna i förordning (EG) nr 1099/2008.

¹⁴ I linje med kommissionens rekommendation om undanröjande av hinder för utvecklingen av elköpsavtal och andra energiköpsavtal (kommissionens rekommendation (EU) 2026/917).

flexibilitet, bättre energiprestanda, lägre energipriser, en mer konsekvent men anpassningsbar ram i alla medlemsstater och maximerade synergieffekter med fjärrvärme.

För att anpassa den digitala infrastrukturens tillväxt till miljö-, klimat- och energimålen måste datacentralerna vara ledande när det gäller energieffektivitet, resurseffektivitet och flexibilitet. Som svar på detta kommer kommissionen att anta ett **energieffektivitetspaket för datacentraler**, inklusive en rapport om förbättrad energieffektivitet i datacentraler, en delegerad akt om att inrätta ett EU-värderingssystem för datacentralers hållbarhet och ett offentligt samråd om miniminormer för prestanda för nya och befintliga datacentraler i EU. Initiativet om moln- och AI-ledarskap inom ramen för rättsakten om moln och AI-utveckling kommer att stödja och ge incitament till utbyggnaden av datacentraler av högsta klass i hela unionen.

Flaggskeppsåtgärd 2: Ett EU-värderingssystem för datacentraler som omfattar energieffektivitet, vattneffektivitet, användning av ren energi, återanvändning av spillvärme och flexibilitet¹⁵ **och som inleder processen avseende minimistandarder för energiprestanda i EU.**

Tidsplan: Antagande av värderingssystemet under 2026. Första märkningen under 2027. Minimistandarder för energiprestanda i EU måste bedömas senast 2027.

Förväntade effekter: Ökad insyn och främjande av en hållbar utveckling av datacentraler och optimerad beräkning av energi- och vattenförbrukning.

3. Pelare II – Digitalisering och AI för energisystemet

I pelare II identifieras särskilda åtgärder för att göra energisystemet smartare och mer datadrivet genom införande av digitala lösningar och AI-lösningar.

När energisektorn går mot elektrifiering och en utfasning av fossila bränslen blir elnäten allt mer av en ryggrad i ett integrerat och motståndskraftigt energisystem. I det europeiska kraftnätspaketet framhålls att **näten måste bli smartare och starkare**, men också mer motståndskraftiga mot klimatförändringar och extrema händelser, och utnyttja geospatiala data och AI för att minska konsekvenserna av naturkatastrofer. Smarta nät ger den synlighet, interoperabilitet och kontroll i realtid som behövs för att öka användningen av förnybar energi och optimera driften av energisystemen, med hjälp av AI. Smarta mätarsystem är avgörande för efterfrågefleksibilitet och dynamiska elprisavtal, som kan bidra till att förbättra användningen av befintlig elnätsinfrastruktur, bland annat genom att minska den förnybara energins begränsningar och underlätta elektrifiering.

Eftersom smarta nät bättre utnyttjar befintliga tillgångar och förnybar energi kan de minska kostnaderna. Med smarta nät förbättras näthanteringen och därmed överkomligheten och motståndskraften, och när flexibilitet införs avseende efterfrågan, produktion, lagring, uppvärmning och rörlighet bidrar det till en bättre systemintegration. Utrechts V2G-nät för bildelning visar till exempel hur elfordon kan lagra överskott av solenergi och mata tillbaka den till nätet vid högtrafik, vilket bidrar till nätstabiliteten och minskar begränsningarna¹⁶. Smart och dubbelriktad laddning kan också ge betydande besparingar för konsumenterna (mellan 450 och 2 900 euro per år)¹⁷. Ett annat exempel är hamnar, där smarta nät kan bidra till

¹⁵ Artiklarna 12 och 33 i energieffektivitetsdirektivet (EU) 2023/1791, som bygger på det befintliga rapporteringssystem för datacentraler som infördes 2024 genom kommissionens delegerade förordning (EU) 2024/1364.

¹⁶ "Utrecht becomes Europe's first city with a V2G electric car-sharing service".

¹⁷ "Plugging into potential: unleashing the untapped flexibility of EVs", Eurelectric, 2025.

att hantera den höga efterfrågan på landströmsförsörjning till fartyg och kan möjliggöra ytterligare flexibilitetstjänster¹⁸.

Investeringar i starkare och smartare europeiska nät är av avgörande betydelse¹⁹. Framstegen hindras dock fortfarande av reglerings- och planeringsmetoder som gynnar traditionell nätutbyggnad framför smarta lösningar, fragmenterade digitaliseringsstrategier i hela EU och osäkerhet om den nya teknikens prestanda.

EU-ramen åtgärdar redan flera av dessa hinder och stöttar större investeringar i smarta nät genom utformningen av elmarknaden²⁰, det europeiska kraftnätspaketet och EU:s finansiering av forskning. I synnerhet innehåller det europeiska kraftnätspaketet²¹ förslag för att **främja trådlösa och digitala lösningar i planeringen av nätverk**, medan Horisont Europa stöder innovation inom energisystem, nät och lagring²².

För att ytterligare stödja utbyggnaden av smartare nät kommer kommissionen att föreslå lagstiftning för att framtidssäkra elräkningar i EU, inbegripet bestämmelser för att möjliggöra en effektivare användning av nuvarande nättillgångar genom att använda smarta och digitala lösningar. Enligt förslaget ska byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer) lämna en rekommendation till tillsynsmyndigheterna om användningen av indikatorer för smarta nät för att mäta användningen av och prestandan hos innovativ teknik och digitala lösningar i överförings- och distributionsnät. Rekommendationen kommer att bygga vidare på det pågående arbetet på detta område. Tillsynsmyndigheterna kommer sedan att fastställa prestationsindikatorer för effektiv nät drift och nätutveckling. Acer kommer att övervaka framstegen, identifiera bästa praxis och vid behov föreslå ytterligare åtgärder. Dessa indikatorer bör också stödja utbyggnaden av nätförbättrande teknik, som kan öka nätkapaciteten med upp till 40 % och minska kostnaderna för utbyggnad av konventionella nät med så mycket som 35 %²³.

För att påskynda utveckling och utbyggnad av digitala tvillinglösningar²⁴ kommer kommissionen att fortsätta att stödja överförings- och distributionssystemoperatörerna, bland annat genom en särskild verktygslåda för att förbättra interoperabilitet, omfattning och användning i praktiken. Samtidigt kommer EU att fortsätta att stödja innovation i smarta energisystem inom ramen för Horisont Europa, bland annat genom att finansiera avancerade elnätlösningar²⁵.

För att kunna använda elnätet effektivt behövs korrekta och detaljerade uppgifter om förbrukning, och slutkunderna måste få tillgång till och kunna agera utifrån sådana uppgifter. Smarta mätarsystem är avgörande för efterfrågeflexibilitet och dynamiska elprisavtal, som kan bidra till att förbättra användningen av befintlig elnätsinfrastruktur, bland annat genom att minska den förnybara energins begränsningar och underlätta elektrifiering. Det är absolut nödvändigt att alla medlemsstater bidrar till smartare elsystem. **Kommissionen kommer därför att lägga fram ett lagstiftningsförslag för att påskynda införandet av smarta**

---

¹⁸ [Port electricity commercial model \(project pilot\) – Europeiska unionens publikationsbyrå.](#)

¹⁹ [Mer än 1,2 biljoner euro bör investeras under perioden 2024–2040](#), varav 730 miljarder euro ska användas för distributionsnät och 430 miljarder euro för överföringsnät.

²⁰ Direktiv (EU) 2024/1711 och förordning (EU) 2024/1747.

²¹ Närmare bestämt i förslaget till revidering av TEN-E-förordningen.

²² Omkring en miljard euro har öronmärkts för energisystem, energinät och energilagring för perioden 2021–2027.

²³ CurrENT study: ["Prospects for innovative power grid technologies"](#), 2024.

²⁴ Entso-E och den europeiska enheten för unionens systemansvariga för distributionssystem (EU-DSO-enheten) identifierade utmaningar, möjligheter och gemensamma användningsområden för digitala tvillinglösningar i EU:s nät, vilket kräver att man samarbetar strategiskt för genomförandet.

²⁵ I arbetsprogrammet för 2026–2027 anslås omkring 90 miljarder euro till avancerade lösningar för elnät.

mätare i EU och därigenom stärka konsumenternas deltagande, möjliggöra flexibilitet på efterfrågesidan och stödja effektivare användning av elsystemet.

Flaggskeppsåtgärd 3: Utveckla EU:s nyckelprestationsindikatorer för smarta nät och påskynda införandet av smarta mätare

Tidsplan: EU:s förteckning över indikatorer ska färdigställas senast i mitten av 2026. Lagstiftningsförslag under 2026 för att påskynda införandet av smarta mätare i EU, i syfte att uppnå minimitäckning i varje medlemsstat, och ge Acer i uppdrag att tillhandahålla rekommendationer om indikatorer för smarta nät under 2028 och därefter regelbunden övervakning av framstegen.

Förväntade effekter: Bättre investeringsbeslut när det gäller smarta och digitaliserade nät, effektivare användning av befintliga nät, förstärkt tillsyn från de nationella tillsynsmyndigheterna, kostnadseffektivare användning av smarta och digitala lösningar och snabbare integrering av förnybara energikällor, elektrifiering, motståndskraft och energieffektivitet i hela Europa.

AI sprids snabbt över energisystemet i takt med att tillgångar, processer och marknader blir mer digitala. Det räcker dock inte att digitalisera enskilda aktörer: den fulla potentialen hos ett AI-drivet energisystem kommer endast att uppnås genom införandet av AI-lösningar i **hela energivärdekedjan**, från försörjning och produktion av förnybar energi till industri, byggnader och mobilitet.

En global AI-kapplöpning pågår²⁶ och EU måste därför utnyttja sin styrka inom industriell automatisering²⁷ för att bygga **oberoende, säkra AI-modeller för energisektorn**, som har tränats på europeiska data och utvecklats av europeiska företag och för att leda nästa våg av digital energiteknik. Inom en sektor av så strategisk betydelse som energi är det en fråga om EU:s tekniska suveränitet att nya AI-modeller utvecklas och förvaltas i EU. Med utgångspunkt i strategin för AI-tillämpningar och strategin för AI inom vetenskap kommer kommissionen att stödja **utvecklingen av grundläggande AI-modeller för nätförvaltning och nätplanering** som en digital ryggrad för energisystemet.

När AI-modeller tränas på stora, olikartade dataset, inbegripet jordobservationsdata (till exempel från Copernicus energihubb), och finjusteras för specifika användningsfall, skulle de avsevärt kunna förbättra nätfunktioner²⁸ som att ställa prognoser, hantera överbelastning, upptäcka fel och investeringsplanera för att stärka sektorns konkurrenskraft.

Utöver att förbättra kontrollen av näten kan AI också förbättra kontrollen av anläggningar för förnybar energi och minska begränsningarna, stärka säkerheten och effektiviteten i kärnkraften²⁹ samt stödja renoveringsplaneringen för byggnader och energifattiga hushåll³⁰. I linje med kraftnätspaketet kommer kommissionen att stödja utvecklingen av AI-verktyg med

---

²⁶ Professor Draghi betonar att Förenta staterna tog fram fyrtio viktiga AI-modeller under 2024, Kina femton och EU bara tre.

²⁷ [IEA – Energy and AI, World Energy Outlook Special Report, 2025](#).

²⁸ AI-baserad drifts- och underhållsoptimering kan spara upp till 110 miljarder US-dollar årligen fram till 2035 i bränslekostnader och kostnader för drift och underhåll enligt det scenario med allmän användning av AI som IEA tagit fram (2025), [Energy and AI](#), IEA, Paris.

²⁹ Genom AI kan säkerheten och effektiviteten ökas genom prediktivt underhåll, avvikelsetekning och avancerad modellering.

³⁰ AI kan tränas på data från den [europeiska observationsgruppen för byggnadsbeståndet](#) eller relevanta jordobservationsdata från Copernicus i syfte att stödja renoveringsplanering, särskilt för energifattiga hushåll. [Internationella energiorganet \(IEA\) uppskattar](#) att användningen av AI i system för energiförvaltning av byggnader skulle kunna spara omkring 300 TWh per år globalt fram till 2035.

öppen källkod för att göra det lättare att inrätta gemensamma digitala portaler på nationell nivå som påskyndar tillståndsförfaranden.

Under 2026–2027 kommer Horisont Europa att tillhandahålla omkring 75 miljoner euro för AI-teknik på energiområdet, i synnerhet för nät, egenförbrukning, energidelning och lagring på nätnivå, plus ytterligare 190 miljoner euro för allmänna digitala lösningar inom förnybar energi, byggnadsrenovering och energieffektivitet. I linje med strategin för öppna europeiska digitala ekosystem kommer kommissionen även att stödja strategier med öppen källkod i EU:s ansökningsomgångar för forskning och innovation. Parallellt med detta kan innovatörer, nystartade företag, expanderande företag och forskare i EU utnyttja kompletterande instrument i hela innovationskedjan, däribland AI-fabriker, europeiska upplevelsecentrum för AI och det europeiska rådet för AI-forskning³¹, för tillgång till informationsbehandling, data, nätverk och finansiering för att främja AI-drivna vetenskapliga genombrott, samt Scaleup Europe-fonden³² för att öka investeringarna i utbyggnad av strategisk teknik och minska avståndet till de globala ledarna på området.

Flaggskeppsåtgärd 4: Utveckling av AI-modeller i hela energivärdekedjan

Tidsplan:

- Ett projektavtal för att inrätta en praktikgemenskap för utveckling av AI-modeller för nätförvaltning och nätplanering undertecknas tillsammans med denna strategiska färdplan. Särskilda ansökningsomgångar inom ramen för Horisont Europa kommer att inledas under 2026 (30 miljoner euro) och 2027 (20 miljoner euro). AI-modeller för koncepttest kommer att utvecklas och testas under första kvartalet 2027. De första operativa modellerna ska vara klara i slutet av 2027.
- Utveckla digitala portaler för medlemsstaterna med generativ AI-teknik för att effektivisera granskningen av tillstånd för projekt för förnybar energi, lagring och nät. Utformning under 2027. Införande för offentliga myndigheter under 2028.

Förväntade effekter: Förbättrad observerbarhet, prognostik, hantering av överbelastning och införande av flexibilitet när det gäller nät, enklare tillgång till digitala verktyg som hjälper hushållen att kontrollera förbrukningen och ett mer inkluderande deltagande i system för egenförbrukning och energidelning, förbättrad evidensbas för offentliga åtgärder med hjälp av bättre uppgifter om byggnadsbestånd och prestanda, snabbare utbyggnad av förnybar energi, lagring samt nät med hjälp av snabbare och mer transparenta tillståndprocesser.

4. Pelare III – Data för AI och energisystemet

Ett effektivt utbyte av och interoperabilitet för energidata är avgörande för att möjliggöra smarta energitjänster och utveckling av robusta AI-modeller. I pelare III fastställs konkreta åtgärder för att inrätta en övergripande ram för datautbyte och interoperabilitet som säkerställer ett sömlöst digitalt energiekosystem.

³¹ [Raise: det europeiska rådet för AI-forskning](#), ett virtuellt forskningsinstitut för EU-forskning om och med AI.

³² [Scaleup Europe-fonden](#), en tillväxtfond på flera miljarder euro som ger stöd till företag i senare utvecklingsstadier och syftar till att investera i de mest lovande europeiska företagen.

Den befintliga rättsliga ramen³³ tillhandahåller viktiga byggstenar för utbyte av energidata, men är fortfarande fragmenterad³⁴. EU:s rättsliga ram omfattar redan **primär användning av energidata**, dvs. utbyte av operativa data mellan identifierade aktörer för tjänster såsom mätning, fakturering, leverantörsbyte, efterfrågefleksibilitet och nät drift. Genomförandet görs dock på olika sätt i medlemsstaterna, vilket skapar komplexitet, rättslig osäkerhet och hinder för gränsöverskridande smarta energitjänster. Övergripande lagstiftning, såsom dataförordningen, tillhandahåller principer för tillgången till data från uppkopplade produkter, men tar inte i full utsträckning upp särdragen hos reglerade energidata och reglerade enheter. Leverantörer av efterfrågefleksibilitetstjänster eller tjänster för smart laddning av elfordon får ofta omforma programvarugränsnitt och omförhandla förfaranden för dataåtkomst för varje nationell marknad till följd av detta, vilket hindrar gränsöverskridande tillväxt av smarta energitjänster.

Samtidigt är ramen för **sekundär användning av energidata**, dvs. sammanslagning och återanvändning av energidata utöver det ursprungliga operativa syftet, till exempel för forskning, analyser eller utveckling av AI-modeller, mindre utvecklad. Offentliga dataset är fortfarande fragmenterade eller begränsade när det gäller avancerad analys. Den övergripande lagstiftningen ger garantier för dataskydd och cybersäkerhet, men det finns ingen tydlig sektorsspecifik ram för strukturerad sammanslagning av energidata eller användning av AI-modeller. Till följd av detta är energiföretag och nätoperatörer ofta tveksamma till att dela detaljerade data för forskningsändamål eller för att träna AI-modeller. Detta leder till långsammare AI-utveckling på grund av begränsade eller syntetiska dataset.

Den största utmaningen är avsaknaden av en enhetlig EU-strategi för tillförlitligt, gränsöverskridande utbyte av energidata. För att åtgärda dessa brister, stödja gränsöverskridande smarta energitjänster och främja oberoende AI kommer **kommissionen att samordna åtgärder för att effektivisera och förenkla energispecifikt datautbyte för både primär och sekundär användning av energidata** i linje med det digitala omnibuspaketet, dataförordningen, de europeiska företagsplånböckerna, de europeiska digitala identitetsplånböckerna och EU:s övergripande ram för data³⁵.

Målet är att göra det gränsöverskridande utbytet av energidata enklare, effektivare och mer förutsägbart genom att tillhandahålla gemensamma gränssnitt samt harmonisera regler och betrodda tjänster på EU-nivå.

När det gäller **primär användning av energidata** kommer huvudprioriteringen att vara att förbättra den gränsöverskridande datainteroperabiliteten och därigenom stödja smarta energitjänster såsom efterfrågefleksibilitet och dubbelriktad laddning av elfordon, samtidigt som medlemsstaterna samordnas i utvecklingen av driftskompatibla nationella datanav. Bättre utbyte av energidata kan bidra till att aktivera flexibilitet från elfordon, värmepumpar, batterier och kontrollerbar efterfrågan, med digitala lösningar som potentiellt kan frigöra omkring 230 GW flexibilitet fram till 2030 och minska systemkostnaderna för konsumenterna. Arbetet

---

³³ Till exempel dataförordningen (EU) 2023/2854, eldirektivet (EU) 2019/944, elförordningen (EU) 2019/943, direktivet om byggnaders energiprestanda (EU) 2024/1275, direktivet om förnybar energi (EU) 2018/2001, förordningen om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel (EU) 2023/1804 och tillhörande genomförandeakter.

³⁴ Begränsad tillgång till data av hög kvalitet, bristande datainteroperabilitet, cybersäkerhet och i förekommande fall integritet identifierades under det öppna offentliga samrådet om den strategiska färdplanen som de största hindren för att införa smarta lösningar och AI-lösningar inom energisektorn; *Operational Conclusions and Key Takeaways*, tredje gemensamma mötet med Data for Energy, forumet för hållbara transporter och de villigas koalition för dubbelriktad laddning, Berlin, 4–5 november 2025.

³⁵ Man kommer till exempel att utnyttja den säkra kapacitet för identifiering, autentisering och datautbyte som tillhandahålls av de europeiska företagsplånböckerna och de europeiska digitala identitetsplånböckerna, och säkerställa att medborgarna på ett säkert och effektivt sätt kan få tillgång till och hantera sina energirelaterade data, samtidigt som de upprätthåller kontrollen över sina personuppgifter och känsliga uppgifter.

kommer att bygga på de viktiga **EU-omfattande rekommendationerna om datautbyte för smarta energitjänster** som alla berörda parter inom energi och e-mobilitet har enats om och som offentliggjordes den 20 maj³⁶, samt på viktiga pilotprojekt³⁷.

När det gäller sekundär användning av energidata kommer fokus att ligga på att underlätta sammanslagning av energidata för träning av AI-modeller och för ändamål som rör allmänintresse och forskning, upprätta tillitsramverk för AI på energiområdet och utveckla regulatoriska sandlådor som bygger på resultat från pågående projekt³⁸ och praktikgemenskapen för utveckling av grundläggande AI-modeller för kraftnät. Dessutom lär det kommande lagstiftningsförslaget om att framtidssäkra elräkningarna i EU ge nätoperatörer ett rättsligt incitament att samarbeta i det syftet och en ram för sektorsspecifik sekundär användning av energidata.

Flaggskeppsåtgärd 5: Upprätta en EU-ram för förenklat gränsöverskridande utbyte av energidata för smarta energitjänster och träning av AI-modeller

Tidsplan: Bedömning under 2026. Utveckling från och med 2027.

Förväntade effekter: Minskad fragmentering i utbytet av energidata, möjliggörande av gränsöverskridande smarta energitjänster i stor skala, förbättrad nätflexibilitet och integration av förnybar energi, innovation och nya affärsmodeller, ett mer effektivt, integrerat och konkurrenskraftigt energisystem i EU och en inre marknad för smarta energitjänster som kan byggas ut i hela EU.

5. Säkra kopplingen mellan energi och AI: förtroende, talang och globalt samarbete

Integrering av digital teknik och AI i kritisk energiinfrastruktur kan förbättra prestandan, men ökar också **säkerhets-, hybrid- och cybersäkerhetsriskerna**. I linje med EU:s strategi för en beredskapsunion och med utgångspunkt i sakkunskap inom fordonsindustrin och luftfartssektorn kommer en europeisk grupp för omvandling av energisäkerhet för AI att fokusera på öppenhet, förklarlighet och mänsklig tillsyn genom att

- sträva efter att energisäkerhet för AI ska bli en aspekt som hanteras på systemnivå och bidra till att säkerställa att AI inte skapar systemrisker för den kritiska energiinfrastrukturen samt motverka hybridhot,
- stödja utbyten om incidenter, lärdomar, bästa praxis och riskreducering på grundval av förordningen om artificiell intelligens
- och övervaka användningsfall som involverar AI med hög risk i kritisk energiinfrastruktur.

Kommissionen kommer att samarbeta med medlemsstaterna när det gäller inrättande av regulatoriska sandlådor för AI, testning och validering av AI-tillämpningar för energi och främjande av innovation samt bidra till evidensbaserat regulatoriskt lärande om AI-system med hög risk. Den kommer också att utfärda vägledning om AI-system med hög risk, i linje med förordningen om artificiell intelligens. Kommissionen kommer vidare att främja oberoende AI-baserade verktyg för sårbarhetsdetektering, kontinuerlig övervakning, avvikelседetektering och automatiserad incidenthantering, i linje med EU:s allmänna ram för cybersäkerhet.

³⁶ [Data exchange for demand-side flexibility and smart and bidirectional charging](#), som utarbetats gemensamt av tre expertgrupper, nämligen undergruppen Data 4 Energy inom expertgruppen för smart energi, forumet för hållbara transporter och de villigas koalition för dubbelriktad laddning.

³⁷ Fem projekt inom ramen för Horisont Europa ([EDDIE](#), [Enershare](#), [Data Cellar](#), [Synergies](#) och [Omega-X](#)) har avancerad teknik för dataområden. Den byggs för närvarande ut i 16 medlemsstater genom [INSIEME](#), ett projekt för utbyggnad som finansieras genom programmet för ett digitalt Europa.

³⁸ Tre projekt inom ramen för Horisont Europa ([EnerTEF](#), [AI-Effect](#) och [EnergyGuard](#)) testar test- och experimentanläggningar.

Energisektorns ökande elektrifiering, digitalisering och konnektivitet innebär också att den blir mer utsatt för cybersäkerhetsshot³⁹. I det gemensamma meddelandet om att stärka EU:s ekonomiska säkerhet⁴⁰ identifieras sex högriskområden för omedelbara åtgärder. Flera av de prioriterade åtgärder som har identifierats är direkt kopplade till energisektorn och omfattar risker som härrör från strategiska beroenden, obehörig tillgång till känslig information eller störningar av strategisk infrastruktur. Infrastruktur för sol- och vindkraftsproduktion har vuxit fram som ett prioriterat cybersäkerhetsproblem inom dessa kategorier. Höga risker inbegriper manipulering eller hindrande av elproduktion, obehörig tillgång till driftsdata, infiltration av viktiga aktörer längs leveranskedjan och möjligheten att fjärrutlösa strömavbrott.

För att bemöta dessa risker genomför kommissionen en systematisk riskbedömning inom de prioriterade områdena, som även omfattar sol- och vindkraftsanläggningar i EU, och har nyligen begränsat användningen av EU-medel för projekt som involverar växelriktare från högriskleverantörer. Det nya förslaget till cybersäkerhetsförordning utgör ramen för att vid behov förbjuda användning av växelriktare från högriskleverantörer i EU. EU kommer även att se över ramen för trygg energiförsörjning, eventuellt med nya åtgärder för att bättre kunna identifiera och hantera cybersäkerhetsrisker i kritiska energianläggningar.

Eftersom energitryggheten i allt högre grad är avhängig av **motståndskraftiga leveranskedjor** och cybersäkerheten i enskilda komponenter innehåller kommissionens förslag till översyn av cybersäkerhetsförordningen krav på IKT-försörjningskedjan i syfte att ytterligare stärka EU:s motståndskraft och kapacitet när det gäller cybersäkerhet. Slutligen **kommer kommissionen att uppmana kommissionens europeiska grupp för etik inom vetenskap och ny teknik**⁴¹ att avge ett yttrande om tillförlitlig och ansvarsfull styrning av AI i EU:s energisystem och hur allmänhetens förtroende, öppenhet och rättvisa ska skyddas.

Flaggskeppsåtgärd 6: Stärka säkerheten kring AI och cybersäkerheten för kritiska enheter

Tidsplan: Riskbedömning av solenergianläggningar i EU under 2026. Översyn av ramen för ramen för trygg energiförsörjning under 2026.

Förväntade effekter: Öppenhet, förklarbarhet och mänsklig tillsyn över AI-teknik som ingår i kritisk energiinfrastruktur, ökad cybersäkerhet och motståndskraft i elnäten för högriskutrustning såsom växelriktare för solenergi och anpassning till protokoll för civilskydd och katastrofinsatser.

Digitaliseringen av energisektorn kräver en arbetsstyrka som besitter såväl sakkunskap på energiområdet som **digitala färdigheter och AI-färdigheter**. Enbart traditionell specialisering räcker inte längre: sektorn behöver talanger som kan arbeta inom flera fält, är anpassningsbara och mångsidiga och som kan överbrygga dessa områden. Dessutom krävs det att man noga beaktar könsbalansen.

För att ta itu med det växande behovet av energi, digitala färdigheter och AI-färdigheter innehåller 2026 års ansökningsomgång för Life-programmets delprogram för övergång till ren energi **en åtgärd på tio miljoner euro för smarta nät i syfte att stärka interna digitala färdigheter och AI-färdigheter hos systemansvariga för distributionssystem**. Med tanke på en eventuell nettonollindustriakademi för smarta nät bör förslagen beakta den översyn av EU:s kompetensakademier som tillkännagavs i meddelandet om kompetensunionen.

³⁹ Enligt IEA drabbades varje energibolag i genomsnitt av mer än 1 500 angrepp i veckan under 2024, vilket är tre gånger fler än under 2020.

⁴⁰ Gemensamt meddelande om att stärka EU:s ekonomiska säkerhet, (JOIN(2025) 977 final).

⁴¹ [Europeiska gruppen för etik inom vetenskap och ny teknik](#).

Kommissionen kommer också att investera i kompetens och kapacitet genom flera andra kanaler: en utökad kompetenspakt för partnerskap om digitalisering av energisystemet, med mål som ska antas 2026 och ses över 2029, och fortsatt stöd genom Erasmus+ och Europeiska institutet för innovation och teknik/kunskaps- och innovationsgrupper till projekt som utvecklar digitala färdigheter och AI-färdigheter inom studieområden och program på energiområdet från och med 2026, samtidigt som mångfald och könsbalanserade talanger främjas.

Samordnade EU-åtgärder är avgörande för att forma den globala styrningen av energisektorn och den digitala sektorn på ett sätt som gynnar både EU och dess partner. I linje med den internationella digitala strategin för Europeiska unionen⁴² kommer kommissionen att **främja internationellt samarbete om kopplingen mellan energi och AI** och arbeta med likasinnade partner och internationella organisationer⁴³ för att främja G7-gruppens arbetsplan för energi och AI från och med 2026. Kommissionen kommer tillsammans med städer och finansiella partner att lansera ett globalt initiativ om digitala verktyg och AI-verktyg för energiomställning i städer och energifattigdom senast 2028, och stödja överföring av kunskap om AI-lösningar på energiområdet till partnerländer inom ramen för administrativa arrangemang om artificiell intelligens som en kollektiv nytta. Den första demonstrationsverksamheten planeras ske 2027.

6. Genomförande av den strategiska färdplanen

Geografiska skillnader när det gäller AI-beredskap kan leda till ojämna framsteg i hela EU, så riktade åtgärder behövs för att säkerställa en balanserad utveckling och starkare lokal digital kapacitet. Med målet att färdplanen ska genomföras senast 2030 kommer kommissionen att sammankalla ett årligt **forum för digitaliseringen av energisektorn** från och med 2026 för att se över framstegen, identifiera hinder, utbyta god praxis och ta itu med framväxande scenarier som kan kräva ytterligare åtgärder. Kommissionen kommer också att undersöka hur digitalisering och AI bättre kan integreras i styrningsramen för energiunionen⁴⁴ och dessutom utarbeta konkreta mål och vägledande mål tillsammans med medlemsstaterna och berörda parter för att övervaka framstegen med digitaliseringen och införandet av AI i energisystemet under det kommande årtiondet. Dessa mål bör baseras på befintliga övervakningsramar och indikatorer för smarta nät, såsom nätobserverbarhet och integrering av flexibla resurser, och kommer att vara beroende av tillgängliga datakällor.

Den senaste tidens energikris har belyst vikten av energidata av hög kvalitet som underlag för beslutsfattande och för att påskynda energiomställningen. Det finns stort utrymme för att förbättra kvaliteten, interoperabiliteten och den snabba tillgången till energidata och energistatistik i EU, vilket betonas i Draghi-rapporten. Som ett första svar tillkännagav kommissionen ett **observatorium för bränsle**⁴⁵ för att spåra tillgången till och lagret av relevanta transportbränslen. I enlighet med dataförordningen kommer kommissionen dessutom att **lansera ett initiativ för bättre energidata**, i syfte att kartlägga och åtgärda luckor i tillgången till energidata, med fokus på att erhålla mer omfattande, detaljerade, driftskompatibla och aktuella data och samtidigt säkerställa att de är lättillgängliga. Initiativet kommer att ligga till grund för ytterligare åtgärder för att effektivisera och underlätta energidata

---

⁴² [Den internationella digitala strategin för Europeiska unionen](#).

⁴³ Såsom [Internationella energiorganet \(IEA\)](#), [Internationella byrån för förnybar energi \(Irena\)](#) och [Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling \(OECD\)](#).

⁴⁴ Förordning (EU) 2018/1999 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder.

⁴⁵ Ett observatorium för bränsle tillkännagavs i meddelandet AccelerateEU (COM(2026) 370 final).

som är offentliga och öppna, inbegripet data från offentliga myndigheter, systemansvariga och Acer⁴⁶, och för att förbättra energistatistiken⁴⁷. Detta kommer att stärka övervakningen av EU:s energipolitiska mål, öka insynen på energimarknaderna och stödja en effektivare omställning till ren energi.

Flaggskeppsåtgärd 7: Följa digitaliseringens framsteg i EU och förbättra tillgången till energidata

Tidsplan: Sammankalla ett årligt forum för digitaliseringen av energisektorn med början 2026. Fastställa mått för att övervaka framstegen med digitaliseringen och införandet av AI under 2027. Inrätta ett observatorium för bränsle 2026. Lansera ett initiativ för bättre energidata under fjärde kvartalet 2026

Förväntade effekter: Balanserad digitalisering i medlemsstaterna, förbättrad tillgång till energidata för att övervaka EU:s energipolitiska mål och enklare beslutsfattande.

---

⁴⁶ Inom ramen för [Remit](#) övervakar Acer energimarknaderna genom att samla in och analysera transaktionsuppgifter för att upptäcka otillbörlig marknadspåverkan.

⁴⁷ Genom att se över förordning (EG) nr 1099/2008 för att förbättra övervakningen av EU:s politiska mål. Dessutom undersöker kommissionen också möjligheten att ta fram statistik som bygger på innovativa och privatägda uppgifter och följer förordning (EG) nr 223/2009 om officiell statistik.